

MISTRAL I LLORENTE

ADVERTÈNCIA PRELIMINAR

El present treball és un modest recull de notícies i impressions. El seu autor, al publicar-lo, no ha tingut el desig de fer una obra de crítica, ni tan sols literària, i bona prova de lo que diu és que molts capítols estan fets, amb retalladures, d'articles i cartes, que ha deixat tal com estaven, fins el mateix llenguatge, encara que l'obra resulte trilingüe i algunes vegades quatrilíngüe, ja que conté texts en castellà, francés i provençal, tot ben lligat amb el valencià.

Però hem cregut que havia de tindre més autoritat lo que diuen aquells texts que lo que poguera dir l'autor d'este treball, ja que el present recull de notícies i impressions no té atra finalitat que la d'acumular materials per a què persona més docta i autorizada puga algun dia escriure l'obra definitiva de les relacions dels escriptors valencians amb els del migdia de França, relacions a través del poeta més gran de la passada centúria, Frederic Mistral, i del nostre benvolgut pare figures centrals del present llibre.

Haguerem volgut recollir les cartes que Llorente escrigué a Mistral, però nostres gestions han fracassat. Ens dirigírem a M. Ismael Girad, director de la revista "Oc", que es publica en Tolousse, per a què pregara

a Madame Mistral, la vídua del poeta que ens facilitarà una còpia de les dites cartes; però Madame Mistral es negà al nostre desig en estos termes:

"Ce refus m'est pénible vis-à-vis del heretier du prenadié valencien "Théodor Llorente" pour qui mon mari eut beaucoup d'amitié, mais il n'est dicté par le respect que je dois à la volonté formelle de Frédéric Mistral de ne point autoriser la publication de sa correspondance pendant la durée legale de la propriété littéraire de son œuvre.

Par *correspondance* il a aussi bien visé les lettres reçues par lui que les lettres écrites par lui même. Vous n'ignorez point que cette défense est fondée sur le respectable désir de ne point livrer au public contemporain une correspondance susceptible de soulever, par des interprétations ou des commentaires volontairement ou involontairement malveillants des polémiques préjudiciables au destinataire.

Pareils sentiments prennent encore plus de valeur quant il s'agit de lettres écrites par d'éminents correspondants étrangers et particulièrement par des écrivains catalans dont les rapports avec le poète "de Mireio" sont systématiquement dénaturés dans la presse. Je sais bien que mon attitude ne recueille pas l'approbation de tous. Il me suffit d'avoir celle de ma conscience et la satisfaction de ne pas trahir les volontés de mon mari."

En el cas present els respectables escrivíols de Madame Mistral, tractant-se de personnes que estigueren tan identificades sobre la manera d'entendre el moviment renaixentista, com els dos escriptors, no hagueren batit d'haver donat dita correspondència. I per lo que afecta a les cartes de Mistral a Llorente, hem de dir que quan trebèrem la lletra de la vídua de l'autor de "Mireio"

ja havien vist la llum pública en l'*Epistolari Llorente*, i ara no es fa més que reproduir-les, arreplegant materials per a un treball més concreta i complet. I dit açò, en descarrer de la nostra conducta, pot el lector girar fulla i entrar en matèria.

FREDERIC MISTRAL

El dia 8 de setembre de 1930 feu cent anys que naixqué el poeta èpic més gran que produiren les terres anomenades de la llengua d'Oc, en estos últims temps, l'eminentíssim Frederic Mistral, l'expressió més elevada del modern renaiixement literari d'una llengua que fon única en son orige i que per l'acció del temps va tindre diverses modalitats que hui es parlen en el migdia de França, Catalunya, València i les illes Balears. I és natural que tots estos pobles volgueren solemnizar una fita tan memorable com era que marca el naiximent de qui pot afirmar-se que va ser principal impulsor de la renaixensa literària d'aquella llengua, completament abandonada per tota mena d'escriptors i persones cultes, i sols en mans d'uns quants histrions de la ploma que es servien d'ella per a rebaixar-la més i més, fins inutilisar-la per a tot servei espiritual.